

ВЛАДАНА ПУТНИК

Универзитет у Београду, Филозофски факултет – Одељење за историју уметности, Србија
vladanaputnik@gmail.com

АРХИТЕКТА СТЕВАН МИЋИЋ – ОПУС 40

Иван Р. Марковић, Београд: Досије студио, 2015.

Категорија чланка: приказ

У септембру 2015. године у Галерији Куће легата у Београду отворена је изложба под називом *Архитекта Стеван Мићић - опус 40*. На изложби су приказане четири деценије богатог и свестраног стваралаштва архитекте Стевана Мићића. Аутор изложбе и каталога је историчар архитектуре Иван Р. Марковић. Аутори поставке изложбе били су архитекти Стеван Мићић, Драгомир Ацовић и Ана Душмановић. Каталог изложбе представља двојезично издање, на српском и енглеском језику, и садржи 113 страна и преко 130 илустрација из приватне збирке Стевана Мићића и предузећа „АВА Consult“.

Аутор првог поглавља каталога под називом „Радозна-лост“ јесте архитекта Драгомир Ацовић. Разлог зашто уводно поглавље носи управо овај наслов лежи у једноставној тврдњи аутора да је ослонац у раду архитекте Стевана Мићића управо у радозналости као важной врлини његовог карактера. Кроз бритку анализу Ацовић

открива суштину Мићићеве стваралачке природе, на самом почетку припремајући читаоца за даље упознавање његове архитектуре и уметности.

Уводну реч у каталогу написао је Александар Стјепановић, професор Архитектонског факултета у Београду. Он је изложио процес кроз који је прошао са ауторским тимом приликом приређивања материјала за изложбу. Поставивши кључна питања суштине сваке изложбе, па и ове, а то је коју поруку би она требало да пренесе публици, Стјепановић истиче три нивоа анализе и тумачења, објашњавајући притом шта је показано изложбом.

Даљу студију Мићићевог стваралаштва Иван Р. Марковић поделио је у пет поглавља, уз прилоге на крају. У поглављу посвећеном стваралаштву Стевана Мићића, Марковић уводи читаоца у Мићићев животни пут, почевши од студентских дана, преко рада у „Енергопројекту“ (1977–1984), затим у „Инвест-биру“ (1986–1990),

потом у бироу „ИБИ инжењеринг и пројектовање“ (1992-1996) и на крају до оснивања сопственог бироа „АБА инжењеринг“ 1996. године, од 2006. под називом „АВА Consult“.

Поглавље које третира радове из области урбанизма почиње описом самих почетака Мићићевог стваралаштва током рада у „Енергопројекту“. Аутор каталога наводи, анализира и валоризује бројна урбанистичка решења која је Мићић реализовао широм Србије, али и у иностранству. Посебно је истакнут Мићићев контекстуални приступ третирању јавног простора, али и примена савремених материјала и праћење светских трендова у архитектури и урбанизму.

Архитектонски опус архитекте Мићића обрађен је у посебном поглављу. Нарочит акценат стављен је на стамбену архитектуру, у којој је Мићић, поред урбанистичких решења, дао највећи допринос новијој архитектури Београда и Србије. Марковић запажа посебну ликовну и естетску вредност кућа на углу које је Мићић пројектовао и анализира њихову композициону комплексност на један иновативан начин. Поред стамбене архитектуре, Марковић детаљно образлаже значај других остварења Мићићевог опуса: стамбено-пословних објеката, тржних центара, хотела и здравствених објеката. Широки типолошки дијапазон Мићићевих грађевина сведочи о његовом таленту и способности да успешно пројектује различите задатке, што Иван Р. Марковић кроз анализу и вредновање Мићићевог архитектонског стваралаштва недвосмислено истиче.

Није чест случај да архитекти поред богатог и плодног стваралаштва имају и обиман ликовни опус. Зато је овај сегмент Мићићевог рада заслужио засебно поглавље и анализу, јер, како Драгомир Ацовић наводи у

уводном поглављу: „Архитека мора бити *homo universalis* да би могао да разуме, интерпретира и реализује планове и снове, било сопствене, било туђе.“ (стр. 7). Као што је случај код пројектовања, Мићићево ликовно стваралаштво одише широким дијапазоном мотива, али и техника, од вештог владања цртежом кроз туш и бакропис, па до акцентовања колорита темпером у комбинованој техници.

У закључку, Иван Р. Марковић чини сажету рекапитулацију већ вишеструко анализираног плодног стваралаштва Стевана Мићића. Овом елаборацијом поставио је темеље за даље истраживање и валоризацију Мићићевог рада, што овај каталог и изложбу чини пионирским подухватом на пољу изучавања новије српске архитектуре.

Иако је тенденција историчара архитектуре да поштују историјску дистанцу од три деценије како би што праведније валоризовали одређена остварења архитеката или пак њихово целокупно стваралаштво, Иван Р. Марковић то свакако не чини у свом истраживачком раду. Смело се упуштајући у вредновање, аутор каталога и изложбе је показао изузетно темељан методолошки приступ опусу једног архитекте који и даље активно ствара и чија многа значајна остварења можемо са радошћу очекивати у будућности. Каталог изложбе *Архитекта Стеван Мићић - опус 40* пре свега указује на значај истраживања и валоризовања оног што данас зовемо савременом архитектуром, упркос ризику и тешкоћама при оцењивању нечијег стваралаштва које још увек није у потпуности заокружено. Међутим, на значај стваралаштва неких архитеката свакако треба благовремено указати, јер је квалитет њиховог рада видљив и без формирања нарочите временске дистанце.